

Ontvangt hem niet in huis....

Zondagmorgen.

Het is na den ochtenddienst.

Als we thuis zijn, zijn we nog met hart en ziel bij de preek en de slotzang hangt ons nog in het hoofd: „Dat wij altoos op hoogen prijs Uw leer en 't heilig recht van Uw getuig'nis zetten.”

Er wordt gebeld.

Als we ons naar de deur gehaast hebben en open doen staat daar een juffrouw voor ons: bril op den neus, actetasch in de eene, een aantal krantjes in de andere hand en we begrijpen terstond: dat is een juffrouw van den „Wachtoren”, een Jehovah-getuige.

Juffrouw?

Mijnheer, kent U God?

Door Gods genade, ja, juffrouw!

Ja, maar het is de vraag, of U God recht kent, Mijnheer!

Ik geloof, juffrouw, dat ik Hem recht ken.

Weet U dat wel héél zeker, Mijnheer?

Ik weet dat héél zeker, want ik heb toch den Bijbel, Zijn Woord?

Maar, dat is het hem nu juist, Mijnheer, dat is het hem nu juist, maar het is de vraag, of U den Bijbel wel goed leest. Mag ik misschien eens bij U binnenkomen? Om daar eens met U over te spreken?

Zeker, juffrouw, maar mag ik éerst eens een vraag doen? Geloof U in God, in den Vader en den Zoon en den Heiligen Geest?

Kijk, Mijnheer, daar hebt U het nou: de Heilige Geest, die is niet God. Dat is een.....

Juffrouw, geloof U ook, dat Jezus Christus in het vleesch gekomen is, ontvangen van den Heiligen Geest en geboren uit de maagd Maria?

Ja, Mijnheer, hoor eens, maar dat moet U anders..... Ik heb intusschen mijn bijbel uit den zak gehaald, opgezocht wat ik hebben moet en zeg: Juffrouw, U moogt niet binnenkomen, want Jehovah zegt in 2 Johannes vs. 10 en 11: „Indien iemand tot ulieden komt, en deze leer niet brengt, ontvang hem niet in huis en zeg tot hem niet: Zijt gegroet. Want die tot hem zegt: Zijt gegroet, die heeft gemeenschap aan zijn booze werken.” U leert de leer van Christus' Apostel niet en daarom mag ik U van Jehovah niet in huis ontvangen en aan Uw booze werken geen gemeenschap hebben.....

Toen heb ik de deur dichtgedaan.

En binnensmonds mompelend is de juffrouw gegaan.

Ik vertelde dit gebeuren aan een vriend.

Die vriend is een hard voorstander van de Evangelisatie. En hij houdt mij voor een tegenstander van die Evangelisatie. Omdat ik anders voor ben dan hij. Hij is zeer voor de georganiseerde Evangelisatie. En ik meer voor de ongeorganiseerde. Omdat ik geloof, dat de HEERE de Evangelisatie allang georganiseerd heeft. Maar dat begrijpt mijn vriend niet. Hij is om zoo te zeggen een organisatiechristen. Zijn leven begint bij de organisaties, de commissies en de sub-commissies. Maar dat nu daargelaten — mijn vriend vond, dat ik het met die juffrouw verkeerd had aangepakt. Ik had de gelegenheid moeten aanpakken om te „evangeliseeren”. Ik was te weinig over die juffrouw „bewogen” geweest.

Ik heb mijn vriend geantwoord, dat ik dáárvan in 2 Johannes niets gelezen had. En dat ik, mij houdende aan hetgeen daar staat, toch wel zal gehandeld hebben naar 's Heeren wil. Waarvan ik mijn vriend niet heb overtuigd. Je moet „evangeliseeren”, zei hij.

Grijp toch de kansen.....

Ik heb over dien vriend nog eens nagedacht.

En ik ben bang, dat hij toch eigenlijk niet goed weet, wat evangeliseeren is en wat het Evangelie is. Hij heeft een Evangelisatie-evangelie, dat niet het Evangelie is. Dat Evangelie is het Woord Gods. En dit Woord heb ik toch aan die juffrouw gezegd. En als die juffrouw voor het Woord eerbied heeft, dan mag het haar toch tot nadenken brengen. Dat haar werken zóó boos zijn, dat de geloovigen haar van den HEERE niet in huis mogen ontvangen.....

's Avonds lezen we Openbaring 11: „En ik zal mijn twee getuigen macht geven, en zij zullen profeteeren duizend twee honderd zestig dagen, met zakken bekleed.”

Met zakken bekleed.....

Me dunkt, daar mochten de mensen van de Evangelisatie, de georganiseerde en de ongeorganiseerde nog wel eens aan denken. Aan Elia. En aan Johannes den Dooper. En aan Jona in Ninevé.

D. E. C.

4e. Ook verdere pogingen in het werk te willen stellen om tot eenheid te komen met allen die de verschijning van onze Here Jezus Christus liefhebben in onverderfelijkheid.

Met br. gr.

Namens de kerkeraad:

w.g. A. A. LEENHOUTS, praeses,
w.g. K. VAN TOL, scriba.

ontsluiting en toesluiting is, een ambtelijke, geldende daad. De preek is dat, door de bediening van het Woord. En het Woord is woord-der-genade; de bediening is bediening-der-verzoening. Juist omdat ze dit is, heeft ze te zwaarder dreigingen aan wie op zóó groóte genade weigeren acht te geven. In dat ééne, ondeelbare geheel „geldt” de preek voor allen. God laat zich niet bespotten, en spot ook niet met ons (Calvijn). Als coll. Hoeksema nederlandsche of andere menschen ontmoet heeft, die de belofte van den eisch scheiden, ja, dán wordt de zaak anders. Maar dan zijn die menschen vast en zeker niet door ónze school heengegaan.

En nu kom ik op dat supralapsarisme terug. Mag ik de ambtelijke bediening van Gods genadewoord niet een aan de kerk bewezen genade meer noemen? Ik vraag: aan de kerk? Is dat bedoeld?

Zoo ja, dán doe ik niet meer mee, op dit punt. Ik hoop daar niet aan te tornen, dat Gods evangelieverkondiging (door een hoorbare én door een „zichtbare” preek) een genadewerk is, waardoor Hij de kerk bouwt, al de eeuwen door haar vergaderende en versterkende. Ik noem dat genade. Ik noem dat genade-middel.

Dit verhindert mij natuurlijk niet, „neen” te zeggen tegen Kalamazoo (die amerikaansche synode, met die ondoordachte, en b.v. den theoloog à Maastricht wat hij nimmer schreef toch maar in den mond leggende gemeene-gratie-punten). Die „punten” beweerden, dat God jegens alle menschen een genadige GEZINDHEID had. Jegens hen allen individueel. Dat geloof ik niet. Ik ben noch supralapsariër, noch infralapsariër. Ik geloof, dat de almachtige, alwijze, zichzelf altijd bekende en doorschouwende, en „in handen hebbende” God, die God, die zichzelf al maar door met al het zijne (dus ook met denken, willen, besluiten, destineeren, praedestineeren) in gelijke intensiteit en volkomenheid in-bezit heeft, Heer-van-zichzelf zijnde, iederen mensch, den uitverkorene en den niet-uitverkorene steeds aanziet met dezelfde, onveranderlijke primordiale en bij Hem dus ook ultimatieve ge-zin-dheid. Dat wil zeggen: Hij is jegens den één gezind als jegens den verworpene, dien Hij haát, niet qua kreatureur, doch qua bondsbreker, overtreders, tegenover den ander is Hij gezind als tegenover den verkorene, dien Hij liefheeft, als zijn gunsteling.

Maar ik geloof ook, dat Hij den verworpene, dien Hij in het verbond geboren liet worden, juist als te zwaarder schuld aanrekent, dat deze zijn genadewoord, dat hij aangehoord heeft, en waarin God zijn genadedienst verrichtte ter opbouw van de kerk, en ter redding van hetgeen verloren was, verworpen heeft.

Zoodat ik wél zeg, dat in den bondskring de verkondiging van Gods groote goedheid, en de bediening van zijn evangeliewoord, een genademiddel is, en ook een genadegeschenk, dat Hem (het is toch zeker Zijn werk?) verheerlijkt. En waarin Hij behagen heeft. Want ik weiger, met de krasse supralapsariërs te beweren, dat God voor zijn eigen werken, die aan de LAATSTE voorafgaan (dat zijn dus alle historische werken min de beide laatste van hemelontsluiting en heltoesluiting) slechts secundaire aandacht heeft, aandacht-van-den-tweeden-rang, attentie-van-den-tweeden-grad. Ik ken geen grandsverschillen in Gods attentie voor zichzelf en voor zijn werken; noch ken ik eerste-en-tweede-rangs-waardeering in God voor zijn eigen werken en in zijn architectonische bewondering ervan.

Maar ik zeg meteen: juist daarom, juist omdat Gods zelfverheerlijking en zelfbewondering er is, en dan ten volle er is voor al zijn werk, ook voor dat van genade-verkondiging, juist dáárvan is Gods toorn tegen den verworpene, dien Hij onder de klemmen des verbonds gelegd heeft, hetgeen ook naar vrije „verkiezing” gebeurt (Dordtsche Leerregels, II, 5), des te meer brandend.

Zou ik b.v. niet meer mogen zeggen, dat Gods werk aan „het overblijfsel der verkiezing”, waarvan Jesaja's profetie zoo vol is, genadewerk is? Ik geloof het wel. Toch geloof ik niet, dat dit overblijfsel, gelijk het door Jesaja wordt opgevat, een optelsom van ten eeuwigen leven uitverkorenen is. Daar waren er weer bij, die op de zóó groote genade tenslotte toch weer geen acht gaven.

We moeten maar weer eens een supralapsariër te hulp roepen. Men weet al, waarom ik dat hier zoo graag doe. Ik wou n.l. ervoor pleiten, dat we elkaar niet om de ooren slaan, als het niet persé noodig is, om de waarheid te redden uit de fixatie van leugen.

Welnu, ik kies Beza. Een supralapsariër genoemd, en terecht ook, dacht ik. Lees maar eens, hoe hij optreedt tegen Castello. Een paar voorbeelden, dan weet men wel genoeg. Hij zegt tegen Castello, dat deze er wel aan denken moet (wat wij ook al Twissus hoorden verzekeren), dat besluit van besluitsuitvoering scherp moet onderscheiden worden. Dat geldt, zegt Beza, ook van het besluit der verwerping. Het verwerpingsbesluit is wat anders dan de feitelijke damnatie, de feitelijke veroordeeling, of verdoemenis. Om het in Beza's eigen woorden te zeggen: de „oorzaak” (causa) van het BESLUIT is Gods wil (wij zouden zeggen: welbehagen). Maar de „oorzaken” (meervoud!) van iemands verdoemenis (damnatie) zijn gelegen in 's menschen eigen zonde. In Adams moedwillige overtreding. In de overdracht van

zijn bederf op ons. In de vruchten van dat bederf. Wat het verderf betreft, daarvan ligt „oorzaak en materie” uitsluitend in den mensch. Gods ráád en onze historie (met haar „afloop”) blijven dus altijd scherp te onderscheiden.

Als dan daarna Beza komt spreken over de orde der besluiten Gods, dan is hij zóó „knap”, als een volbloed supralapsariër maar wezen kan: dit slag durft altijd heel wat aan. Vraag: gaat Gods haat van de verworpenen aan het verwerpingsbesluit VOORAF? Antwoord: o neen. Die haat van God volgt op Gods besluit. Verwerping is geen acte-van-haat, doch een acte van bestemming-tót-die-acte-van-haat. God — aldus Beza — bestemt voor die acte-van-haat zooveel als Hij wil. De haat zelf komt dan later, na dat besluit. In het besluit komt de haat Gods voor, niet als aanwezig, doch als toekomstig: futurum odium. Niet, alsof die haat van God niet rechtvaardig zou zijn. Dat zij verre. Er is een substraat, een onderbouw, een onderlaag, voor Gods haat. Want heel de materie van dien haat is inklevend, is inherent aan degenen, die voor het verderf bestemd zijn. Niettemin mag niemand zeggen — nog steeds Beza — dat Gods haat aan het besluit voorafgaat. Dat vindt Beza even ongerijmd, als het zeggen: God is reeds met haten begonnen, toen Hij nog moest uitmaken, wie Hij zou gaan haten. Gods haat geen oorzaak, doch effect (zie Beza, Tract. Theol. Genavae, 1682, ed. sec., I, 339-342, 347). Vgl. III, 432.

Nu geloof ik daar niet veel van. Ik vind in heel die redeneering te weinig consequent supralapsarisme. En teveel fantasie. B.v. over God, die „nog uitmaken moet, wie Hij zal gaan haten”. Wat doet dat woordje „nog” hier? Wat is dat voor een redeneeren van „voor-en-later”?

Maar dat ik het daarmee niet eens ben, doet vandaag niet ter zake. Kuyper was ook supralapsariër, dachten velen, en hij heeft toch den term „gemeene-gratie” erin gehamerd, die typisch infralapsarisch gedacht is. Ik heb nog nooit een serieuzen supralapsariër gezien; en evenmin een serieuzen infralapsariër. Alleen maar juist omdat niemand in staat is, het systeem vol te houden, begaan ze in den opbouw van het „systeem” zooveel ongelukjes: wie zich eenmaal vastgebeten heeft in wat geen serieus pièce de résistance is, die grómt straks naar rechts en links, eer hij eindelijk zijn kluijfe los laat. En dán grómt hij misschien nog harder. Tegen dit gevaar kan misschien een zachte herinnering aan anderen helpen. Anderen, die ook supralapsariërs waren, en toch..... Die ook infralapsariërs waren, en toch.....

Welnu, hier is Beza. Supralapsariër van formaat. En toch.....

Toch schrijft diezelfde Beza onderscheiden dingen, die niet passen in de amerikaansche formule, zooals ze schijnt verstaan te willen worden.

Daarover de volgende week.

K. S.

Vrijmaking, of wat anders?

We ontvingen, met recht van publicatie, volgend AFSCHRIFT van een brief van de tot nu toe synodocratisch gebonden kerk in SOEST: scribaat: Nieuwe weg 103:

SOEST, 25 November 1950.

Aan de Eerw. Raad der Geref. kerk (ond. art. 31) te SOEST.

Welerw. en Eerw. brs.

In antwoord op Uw schrijven van 7/11/50 verklaren wij het volgende:

Wij geloven, dat de Here Zijn volk het loflied op de lippen legt: „Gij zijt geen God van doden, maar van levenden”.

Dit loflied mag ook gezongen worden t.a.z. van onze kinderen in geestelijk opzicht. Immers de doodstreep loopt niet daar, waar het lichaam van een kind het graf ingaat, maar principieel reeds daar, waar wij krachtens het verband met Adam de wortel van het menselijk geslacht, allen in zonde ontvangen en geboren worden. Reeds daar treedt de Here ons tegen met de belofte: „Ik ben Uw God en de God van Uw zaad”. Die openbaarde liefde en genade Gods vraagt om erkenning, om het amen des geloofs en om het lied des levens reeds bij de wieg.

Hierin zegt God — JA — tegen de Geref. Kerk.

Doch wij erkennen, dat onze Geref. kerken door haar meerdere vergaderingen in de leerbesluiten haar bedoelingen onduidelijk hebben uitgedrukt. Daarvan getuigen de herhaalde verduidelijkingspogingen der Synodes op zichzelf al en ook de eindeloze verwarring der geesten nadat de beslissingen gevallen waren wijst dit uit.

Er is profetisch gestoterd en tevens koninklijk gedwongen, waardoor de harmonie der ambten tussen profeet, priester en koning geschonden is. Hier ligt onze schuld. Zodoende zijn onze kerken in haar beleid geen zuivere afspiegeling geweest van de opperste Herder der kudde, wiens goedheid als een zachte glans ligt uitgespreid over de schapen. De opdracht van onze dierbare Heiland: „Hoedt mijne lammeren” kwam bij ons beleid niet tot zijn recht.

Wij erkennen, dat er in Christus' Kerk leertucht moet zijn, doch dat om bovengenoemde redenen de tuchtprocedure's verkeerd zijn geweest, en dat daarom de scheuring ons als een gericht des Heren getroffen heeft.

Derhalve besluiten wij:

1e. De binding aan de leerbesluiten van '42-'46 te verwerpen.

2e. De daaruit voortgevoelde tuchtmaatregelen over ambtsdragers niet langer voor onze rekening te kunnen nemen.

3e. Van dit besluit mededeling te doen aan onze meerdere vergaderingen en aan de Geref. Kerk ond. art. 31 K.O.

de „leer” en sacramenten de gansche teekenen en eest. Dat doel onien geloovig arin afgebeeld rangen en om belofte ver worden geken inhoud in te Geest daar-

erament kunnen o min als een cht dicht sluit randeren kan. et zichzelf be- naar zijn huis rs dan dat hij tot een „dood

het sacrament eken en zegel, gelde belofte

naar het sacra- t aangegrepen „in den Geest”. e vrucht af in Dan voedt de j de bekeering. instrument de

spreekt over de er.

eggen: genover elkaar nis, het ware, od dat laat be- — én de cari- an, welke in de ven sacrament gebruiken. En p dit geloovige volstrekt aan-

or Paulus dus ordt door hem C. VEENHOF.

quia ubi sonat hominibus auesti- litera, hoc est, penetrent, quo-

ELIJK LEVEN

eene-gratie-pun- ant wordt door- n als wij daarte „geldt” voor t den eisch ont dat niet met iets kan reeds even, omdat we als het erop den” maar zijn „de belofte

zoodra hij vier- n mijn kerk ers. Daar zou- vreemd van op- coil. Hoeksema

moeten uit den zijn preeken de t de hoofdzak? atische ver- rders willen leg- nen van het met ning der sleutel-

eren, coll. Hoek- kerk de belofte, en gelykelyk be-

igen naam, of ns God, in Zijn zelf dus. Ik noem -eisch) aan allen. at die bediening dt mijn preek een mus zegt, dat ze